

Naturresevat

Löstsjön-Golfängarna skyddas för framtiden

SID 2

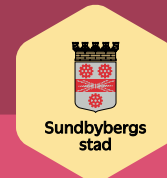
Seniorkollo

Seniorer umgicks och trivdes på Sättra Brunn

SID 4

Information från Sundbybergs stad · september 2018 · www.sundbyberg.se, facebook.com/sundbyberg.se
Tips eller frågor kontakta: webbredaktionen@sundbyberg.se

Nytt från Sundbyberg

Tyck till i medborgarundersökning!

Hur är Sundbyberg att leva och bo i? Vad tycker du om kommunens verksamheter? Hur nöjd är du med ditt inflytande? Det är huvudfrågorna i den medborgarundersökning som SCB genomför i höst hos 1 200 slumpvis utvalda kommuninvånare. Undersökningen ger staden ett verktyg för att jämföra sig med andra kommuner och följa upp kvaliteten över tid. Med hjälp av resultatet kan staden se vilka områden som behöver utvecklas och prioritera resurser för detta.

FOTO: MOSTPHOTOS

Fortsatt satsning på unga med behov av stöd

Under hösten fortsätter Sundbybergs stad att utveckla fritidsverksamheten för unga med särskilda behov.

– Vi vill nå de unga med behov av stöd och anpassningar som ännu inte hittat en meningsfull fritidssysselsättning, säger fritidsamordnare Martin Petéus på kultur- och fritidsförvaltningen.

Under hösten besöker han Sundbybergs skolor för att nå dessa elever och berätta om kultur- och fritidsaktiviteter i staden.

Läs om höstens anpassade aktiviteter på fritidsgårdarna, Kulturskolan och Aggregatgats öppna skapande verksamhet på sundbyberg.se/funk eller mejla martin.peteus@sundbyberg.se.

Sundbybergs niondeklassare både dricker minst alkohol och använder minst tobak i hela länet.

FOTO: MOSTPHOTOS

Unga i Sundbyberg säger nej till alkohol och tobak

Sundbybergs pojkar och flickor i årskurs 9 dricker minst alkohol i hela länet. Det framgår av årets Stockholmsenkät, som har genomförts av länsstyrelsen. 83 procent av pojkarna och 73 procent av flickorna uppger att de inte dricker alkohol och även tobaksanvändandet bland niondeklassarna är lägst i länet.

Sedan den första mätningen 2002 har andelen niondeklassare i Sundbyberg som uppger att de inte dricker alkohol nästan tredubblats bland pojkarna och fördubblats bland flickorna.

Vi arbetar med skolan som förebyggande arena, föräldraskapsstöd och tobaksförebyggande åtgärder. Vi ser i enkäten att det finns mer att göra i till exempel det drogförebyggande arbetet, men det är glädjande att se en fortsatt sjunkande trend av nyttjande av alkohol och tobak, säger Sofia Jakobsson utvecklingsledare.

Även stadens gymnasieelever dricker mindre alkohol. I år anger

49 procent av pojkarna och 25 procent av flickorna att de inte dricker alkohol. Motsvarande siffror år 2002 var 8 procent bland pojkarna och 14 procent bland flickorna i årskurs 2 på gymnasiet.

– Samtidigt håller den positiva trenden för rökning hos stadens niondeklassare i sig. Vid förra mätningen 2016 uppgav 90 procent av pojkarna och flickorna att de inte använder tobak. I år uppger 95 procent av pojkarna och 93 procent av flickorna att de inte använder tobak, vilket är det bästa resultatet i hela länet.

Bland gymnasieeleverna i Sundby-

berg är andelen elever som uppger att de inte använder tobak 81 procent bland pojkarna och 84 procent bland flickorna. År 2016 var motsvarande siffror 73 procent i båda grupperna.

Stockholmsenkäten genomförs av Länsstyrelsen i Stockholm vartannat år hos ungdomar i grundskolans årskurs 9 och gymnasiet år 2. Syftet är att över tid följa utvecklingen av ungdomars vanor, attityder, levnadsvillkor och normbrytande beteende skapa underlag för verksamhetsutveckling. År 2018 utfördes Stockholmsenkäten av sammanlagt 23 av 26 kommuner i länet.

Senaste nytt

Nystartat förbund utvecklar myndighets-samverkan

Sundbybergs stad har startat ett finansiellt samordningsförbund (Finsam) tillsammans med Stockholms läns landsting, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Målet är att invånare i Sundbyberg ska få samordnade rehabiliteringsinsatser för att närma sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Detta genom att myndigheterna samverkar bättre. Styrelseordförande är Josefin Malmqvist (M) och förbundschef Catarina Örtengren.

Fler läxhjälpare behövs

Vill du hjälpa elever med deras läxor? Då är du välkommen att anmäla dig som volontär till läxhjälp på Hallonbergens bibliotek! Läxhjälpna äger rum måndagar klockan 17.00-19.00 och torsdagar klockan 15.00-17.00 på Hallonbergens bibliotek. Du som är volontär skriver upp i en kalender vilka läxhjälpsspass som passar dig under terminen. Du behöver inte vara ett proffs i något ämne, det räcker att du vill hjälpa barn, unga och vuxna som går på Svenska för invandrare med deras läxor. Kontakta Fanny Astner på Hallonbergens bibliotek, fanny.astner@sundbyberg.se om du är intresserad.

Bli vintercyklist!

Du som vill fortsätta cykla vidare i vinter kan nu få dubbdäck och reflexväst av Sundbybergs stad. Enda villkoret är att du har tänkt cykla minst tre kilometer tre dagar i veckan, till jobbet eller skolan, under perioden december till februari. Du behöver vara folkbokförd i Sundbyberg. Staden ordnar även med monterring av däcken. Anmälningsformulär hittar du på sundbyberg.se.

Sundbybergs park- och gatuarbetare Vilhelm Kroon visade upp stadens nya naturreservat för sundbybergarna sista söndagen i augusti.

FOTO: GÖRAN GRANLUND

Lötsjön-Golfängarna – sundbybergarnas eget naturreservat

– Vi sundbybergare bor i landets mest tätbefolkade kommun. Att skydda Lötsjön-Golfängarna är därför viktigt för att vi ska ha garanterad tillgång till fina grönområden i framtiden, säger Stefan Bergström (C), stadsmiljökommunalråd.

Efter initiativ från flera partier, bland andra Centerpartiet och Liberalerna, utsåg kommunfullmäktige i december, området till naturreservat. Den 26 augusti bjöd staden in till en familjedag i naturens tecken.

Området runt Lötsjön och Golfängarna är unikt. Det har höga naturvärden trots att det ligger så nära tätorten Sundbyberg. Dessa värden är framför allt knutna till sjön och fågellivet, bäcken, skogsbackarna och de gamla träden. Här finns också flera växt- och djurarter som är listade som hotade arter i Sverige

– 18 december 2017 inrättades naturreservatet Lötsjön-Golfängarna och samma dag inrättades Solna naturreservatet Råstasjön. Ett av syftena är att långsiktigt länka samman de två områdena, säger Vilhelm Kroon, park- och gatuarbetare på Sundbybergs stad.

Men framför allt är syftet att

långsiktigt tillgodose behovet av friluftsliv samt att vårda och bevara de värdefulla naturmiljöerna och främja den biologiska mångfalden.

– I och med att området blivit ett naturreservat upprättar staden en skötselplan, som ska bidra till att bevara och förstärka både naturvärdena och friluftslivet. Området är också fredat för byggen, vilket betyder att det ska förbli ett skogs- och grönområde. Det stod faktiskt redan i avtalet med staten när Sundbyberg tog över Lötsjöområdet på 1940-talet. Och i ett växande Sundbyberg är det viktigt att vi har rekreationsområden där medborgarna kan gå i skogen, ha picknick, spela boll och umgås.

Den 26 augusti bjöd staden in till en heldag med guidning i naturreservatet av Vilhelm Kroon. Han visade bland annat hur staden anlägger ängsmark på gräsmattan för att öka den biologiska mångfalden, berättade om fågelarterna och förklarade hur staden jobbar för att uppfylla reservatets syften.

– Konstnären Erik Sjödin visade sedan hur du kan bygga bikupor av organiska material innan en tipspromenad för barnen tog vid, med djur- och naturfrågor. Att ha ett naturreservat i stadsmiljö är något vi är stolta över så självklart vill vi visa upp det för sundbybergarna, säger Vilhelm Kroon.

Välkommen till seniormässa

Höstens seniormässa har temat teknik och välbefinnande. Den hålls i Kulturcentrum i Hallonbergens centrum och vänder sig till dig som är senior eller anhörig i staden.

Torsdag 18 oktober klockan 12 kör programmet igång med utställare, prova-på-aktiviteter och föreläsare. I år kan du lyssna till bland andra Jill Taube, Claes Tjäder och Tomas Lagerwall.

Sundbybergs stadsnät är medarrangör. De kommer att visa ny teknik för ett bekvämare, smartare och tryggare liv.

Nästan 60 seniorer deltog i årets kollo, som bjöd på både motion, pubkvällar, vila och umgänge.

FOTO: STEFAN BOHLIN

Seniorkollo: Aktiviteter och avkoppling från morgon till kväll

Gym, dansbana, hälsobrunn och varmvattenbassäng. Men också möjlighet att koppla av med trevligt sällskap i vacker miljö.

När stadens träffpunkter bjöd in till seniorkollo i samarbete med pensionärsorganisationerna PRO och SPF fanns det något för alla.

För nionde året bjöd staden in Sundbybergs seniorer till en veckas sommarkollo på Sätra Brunn mellan Sala och Västerås, fullt av aktiviteter från morgon till kväll. Vistelsen var under två perioder i juli och sammanlagt deltog nästan 60 seniorer mellan 65 och 95 år.

– Anläggningen är tillgänglig och vi har tillgång till gym, sällskapsrum, uppvärmd bassäng och massor av fin natur, säger hälsopedagog Jonathan Ekblad.

Han arbetar till vardags på Träffpunkten Allén och var en av de fyra kolloledare som följde med seniorenerna.

– Vi leder aktiviteterna, knyter ihop gruppen och ser till att alla har det

bra. Som ledare har vi ett ansvar för våra seniorer och arrangerar allt från promenader till allsång och pubkvällar. Men trots alla aktiviteter finns det gott om tid för vila och umgänge. Deltagarna väljer själva vilka aktiviteter de vill delta i. Efteråt är det viktigt att fylla på med energi, och god och vällagad mat äts gemensamt.

Deltagarna rör på sig en hel del och en av de populäraste aktiviteterna var sittgympan som inledde varje morgon.

– Varmvattenbassängen användes också flitigt. Årets seniorkollo inföll under värmeböljan och då är det både svalt, skönt för lederna och skonsam träning att ligga i poolen.

Två andra populära aktiviteter var pubkvällarna och lagtävlingarna.

– En del av deltagarna kände varandra sedan tidigare medan andra inte hade träffats förr. Därför arrangerar vi olika lagtävlingar, till exempel frågesporter, för att det ska bli en härlig gemenskap. Det har varit väldigt lyckat, båda grupperna blev väldigt tajta under de sju dagarna. Att få byta miljö och träffa nya människor är bra för både den fysiska och psykiska hälsan. Och för oss som ledare är det fantastiskt att se hur deltagarna växer och blommar ut, säger Jonathan Ekblad.

Sommarjobbare byggde modell av Sundbyberg

Tio skolungdomar från Sundbyberg hade något av ett drömjobb i somras. Tillsammans byggde de en modell av Sundbyberg i äventyrs- och byggdata-spelet Minecraft utifrån kartbilder, höjddata, vägar, järnväg och 3D-skanning, inledningsvis av Rissne och kvarteren runt Järnvägsgränd och Landsvägen. Syftet var att göra den geografiska informationen tillgänglig för fler och därmed ge ökad demokrati och delaktighet i stadsutvecklingen. Resultatet kommer att visas för sundbybergarna inom kort.

Uutiset

Nytt på finska

Koko päivän tapahtuma ikäihmisille - Seniorkollo

Kuntosali, tanssilava, terveyskylpylä ja lämminvesiallas. Ja mahdollisuus rentoutua kauniissa ympäristössä hyvässä seurassa. Tekemistä riitti aamusta iltaan Seniorkollo-tapahtumassa, jonka kaupungin kohtauspaikat järjestivät ikäihmisille yhteistyössä PRO- ja SPF-eläkeläisjärjestöjen kanssa. Kaikkiaan lähes 60, iältään 65-95-vuotiasta retkeläistä matkasi Salan ja Västeråsin lähellä sijaitsevaan Sätra Brunn -kylpylään. Kaikki saivat mahdollisuuden tutustua uusiin maisemiin ja tavata uusia ihmisiä eli hoitaa fyysistä ja henkistä terveyttään parhaalla mahdollisella tavalla. Kaupunki järjesti tapahtuman jo yhdeksättä kertaa.

Sundbybergiläisten oma luonnonsuojelualue Löttsjön-Golfängarna

Vaikka ainutlaatuinen Löttsjön-Golfängarna sijaitsee hyvin lähellä Sundbybergin taajamaa, se on luontoarvoiltaan korvaamattoman arvokas. Ennen kaikkea järvi ja linnusto, purot, metsäkukkulat ja vanhat puut tekevät alueesta hienon luontokohteen. Lisäksi siellä viihtyy useita Ruotsissa uhanalaisia kasvi- ja eläinlajeja. Löttsjön-Golfängarna sai luonnonsuojelualueen aseman 18. joulukuuta viime vuonna. Tavoitteena on ensisijaisesti taata ulkoilumahdollisuudet pitkällä tähtäimellä, hoitaa ja säilyttää arvokkaita luontoympäristöjä sekä edistää luonnon monimuotoisuutta.

Sundbybergissä vietetään kulttuuriperintövuotta

Sundbybergin kulttuuriperintö koostuu rakennuksista, paikoista, muistoista ja perinteistä. Sundbybergin kaupunki haluaa kunnioittaa tätä perintöä viettämällä eurooppalaista kulttuuriperintövuotta. Tarkoitus on lisätä ihmisten tietoisuutta Euroopan historiasta ja esitellä kulttuuriperinnön tarjoamia mahdollisuuksia.

– Haluamme olla mukana, koska on tärkeää, että historiaa ei unohdeta Sundbybergin kaltaisessa nopeasti kasvavassa kaupungissa. Haluamme nostaa esiin kulttuuriperintömme, jonka avulla pystymme luomaan kaikille yhteisen identiteetin ja korostamaan yhteisöllisyyttä, toteaa Sundbybergin kaupungin taidevastaava Janine Seldenthuis.

FOTO: STEFAN BOHLIN

Utställningar och musik i 1700-talsmiljö när Sundbyberg firar kulturarvsåret

Byggnader, platser, minnen och traditioner. Allt detta är en del av Sundbybergs kulturarv. Det uppmärksammas när Sundbybergs stad deltar i firandet av det europeiska kulturarvsåret.

2018 har av EU utsetts till ett europeiskt kulturarvsår. Syftet är att öka medvetenheten om Europas historia och samtidigt visa de möjligheter som kulturarvet erbjuder.

– Vi har valt att delta eftersom vi tycker att det är viktigt att visa upp det vår lokala historia i en snabbväxande stad som Sundbyberg. Vi vill lyfta vårt arv för att skapa en identitet och en gemenskap som alla kan samlas kring. Dessutom har staden nyligen köpt Ahlby Säteri, som är stadens äldsta bostadshus. Det här är en chans att presentera det, säger Janine Seldenthuis, konstansvarig på Sundbybergs stad.

Hon påpekar samtidigt att kulturarvet inte är begränsat till historien.

– De kulturella uttryck som finns i dagens Sundbyberg, såsom musik, mat, konst och berättelser, är också en del av vårt kulturarv. Det är hela tiden i rörelse och vi skapar det alla tillsammans. I arbetsgruppen ingår därför personer från olika förvaltningar och vi samarbetar med bland annat Stadsmuseet, Marabouparken, näringslivet och även med privatpersoner som lånat ut sin konst.

Aktiviteterna under kulturarvsåret är många. Du kan delta i allt från allsång i Tornparken, som var tradition i staden på sjuttioalet, till frågesporter, filmvisningar och konstutställningar.

– Det har blivit väldigt uppskattat att vi återupplivar gamla traditioner. Ett annat exempel är den unika äppel-

sorten Duvboäppet, som finns med i Duvbos vapen och är en symbol för stadsdelen. Här tittar vi på hur denna äppelsort kan bli en del av Sundbybergs framtid.

Den lokala konstnären John Carlsson, som har målat Sundbybergsmotiv i många år, har tre utställningar under november till januari. På Ahlby Säteri är det gratis konsert den sista söndagen varje månad.

– Vi inleder den 30 september med en klassisk konsert i salongen, som jag rekommenderar varmt, säger Janine Seldenthuis.

Hela programmet finns på sundbyberg.se/kulturarvsaret.

På gång

Foajétorsdag: Barbershop-kören Vokal vikings

När: torsdag 27 september klockan 14.00

Plats: Kulturcentrum Hallonbergen C
Gratis

Japan-loppis

Aggregats besökare arrangerar en Japan-loppis!

När: lördag 29 september klockan 12.00 – 16.00

Plats: Allaktivitetshuset Sturegatan 10, Sundbyberg
Gratis

Konsert med Haga Duo

När: söndag 30 september klockan 14.00

Plats: Ahlby Säteri, Ahlbyvägen 124, Sundbyberg
Gratis

Utställning om Sundbybergs industriarv

När: måndag 1 oktober klockan 9.00 – 15.00

Plats: Träffpunkten Hallonbergen, Lötsjövägen 6, Sundbyberg
Utställningen pågår till 31 oktober.
Gratis

Beröring för välmående

Deborah Lipschits, från Skolan för beröring, berättar och visar hur du kan ge och få välmående genom en enkel teknik.

När: tisdag 2 oktober klockan 13.00–16.00

Plats: Träffpunkten Allén, Vasagatan 9
Gratis inträde

Att stå bredvid någon med missbruk

Välkommen till en öppen föreläsning om beroende och anhörigskap.

När: onsdag 3 oktober, klockan 17.30–20.30.

Plats: Allaktivitetshuset, Sturegatan 10 Sundbyberg
Gratis inträde och vi bjuder på fika.

Älskade förbannade tonåring

Föreläsning med Birgitta Kimber, författare till boken "Älskade förbannade tonåring".

När: torsdag 4 oktober, kl. 18.00–20.00

Plats: Kulturcentrum, Hallonbergen C
Gratis inträde, begränsat antal platser. Anmäl dig till carina.basen@sundbyberg.se senast den 30 september. Vi bjuder på kaffe och en macka.

John Ajvide Lindqvist får skylt i Rissne

Ett litet jubileum sker klockan 13 lördag den 6 oktober. Då invigs Sundbybergs tionde litterära skylt, som också är den första i Rissne. Det är författaren John Ajvide Lindqvist, vars berättelse "Sluthaneringen" bland annat utspelar sig på Valkyriavägen 13, som föräras med en skylt på platsen. Stadens litterära skyltar är en hyllning till de författare som har verkat i Sundbyberg eller nämnt Sundbyberg i sina verk. Texten på de litterära skyltarna ska ha en tydlig koppling till den plats där de sätts upp.

Hitta mer på
sundbyberg.se